

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **P. T.,** zastoupený JUDr. Vlastou Dohnalovou, advokátkou se sídlem nábř. Petra Bezruče 598, Sokolov, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení,** se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 27. 6. 2016, č. j. 29 Ad 6/2015 – 136,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovaná **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Odměna a náhrada hotových výdajů advokátky JUDr. Vlasty Dohnalové **se určuje** částkou 1573 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti (60) dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 12. 2. 2015, č. j. X, podle § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, v rozhodném znění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění"), zamítla pro nesplnění podmínek § 39 odst. 2 písm. c) citovaného zákona žádost žalobce o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu a dále potvrdila, že žalobci nadále náleží invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně.

[2] Žalobce podal proti uvedenému rozhodnutí námitky, které žalovaná rozhodnutím ze dne 31. 3. 2015, č. j. X, zamítla, neboť shledala, že námitky nebyly podány v zákonné lhůtě. V odůvodnění rozhodnutí žalovaná uvedla, že rozhodnutí žalované ze dne 12. 2. 2015, č. j. X, bylo žalobci doručeno dne 18. 2. 2015, přičemž námitky žalobce předal držiteli poštovní licence až dne 23. 3. 2015, tedy po uplynutí třicetidenní lhůty dle §

88 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v rozhodném znění (dále jen „zákona č. 582/1991 Sb.“).

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalované o námitkách žalobu u Krajského soudu v Hradci Králové, přičemž brojil proti posouzení svého zdravotního stavu v rozhodnutí žalované ze dne 12. 2. 2015, č. j. X, neboť měl za to, že nebyly vzaty v potaz všechny nemoci, kterými žalobce trpěl. Žalobce byl přesvědčen, že posudek Lékařské posudkové komise Okresní správy sociálního zabezpečení Sokolov ze dne 28. 1. 2015, o něž se dané rozhodnutí opírá, nedostatečně zjistil jeho zdravotní stav, a provedené dokazování tak bylo neúplné. Žalobce proto navrhl, aby bylo provedeno revizní zhodnocení jeho zdravotního stavu dle § 39 odst. 5 zákona o důchodovém pojištění, popřípadě aby soud zrušil rozhodnutí žalované ze dne 12. 2. 2015, č. j. X, a ze dne 31. 3. 2015, č. j. X, a věc jí vrátil k dalšímu řízení.

[4] Krajský soud rozsudkem ze dne 27. 6. 2016, č. j. 29 Ad 6/2015 – 136, žalobu zamítl. V odůvodnění rozsudku krajský soud dospěl k závěru, že vzhledem k tomu, že § 88 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. stanoví pro podání námitek lhůtu 30 dní, žalovaná nepochybila, pokud námitky žalobce pro opožděnost zamítla.

[5] Nad rámec nutného dokazování si krajský soud nechal vypracovat k objektivizaci závažnosti zdravotního stavu žalobce postupně lékařský posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Plzni ze dne 2. 12. 2015 a posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Hradci Králové ze dne 29. 4. 2016. Po provedeném dokazování dospěl krajský soud k závěru, že jak datum vzniku invalidity druhého stupně žalobce, k němuž dospěly posudkové komise MPSV, tak i její závažnost jsou v uvedených posudcích objektivně a úplně odůvodněny. Další námitky a podněty žalobce pak krajský soud blíže nevypořádal, neboť je hodnotil jako zmatečné a nesouvislé. Závěrem krajský soud poznamenal, že Okresní správa sociálního zabezpečení Sokolov stanovila posudkem lékařky ze dne 28. 1. 2015 vznik invalidity druhého stupně žalobce dnem 21. 6. 2013, zatímco posudkové komise MPSV v rámci soudního přezkoumání stanovily její vznik na 19. 11. 2012. Ovšem vzhledem k tomu, že krajský soud hodnotil rozhodnutí žalované o námitkách jako správné, je dle krajského soudu případně na žalobci, aby těmito provedenými důkazy v novém řízení podpořil návrh na stanovení nového data vzniku invalidity.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalované

[6] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, v níž namítal, že Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Hradci Králové, jež vypracovala posudek ze dne 29. 4. 2016, byla špatně obsazena, čímž došlo k porušení § 16b odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., v důsledku čehož není tento posudek způsobilý a má za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé, neboť krajský soud z tohoto posudku vycházel. Stěžovatel je přesvědčen, že vzhledem k tomu, že předmětná posudková komise posuzovala jeho zdravotní stav z hlediska klinických oborů psychiatrie a oftalmologie, měl být v posudkové komisi přítomen lékař s odborností v oboru oftalmologie. Z uvedených důvodů proto stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[7] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

pokračování

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[9] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[10] Nejvyšší správní soud předně podotýká, že předmětem soudního přezkumu v dané věci je rozhodnutí žalované ze dne 31. 3. 2015, č. j. X, jímž byly stěžovatelovy námitky zamítnuty jako opožděné.

[11] V souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu je soud v případě žaloby proti rozhodnutí o zamítnutí odvolání - jakožto řádného opravného prostředku ve správním řízení podle správního řádu - pro opožděnost oprávněn zkoumat v mezích žalobních bodů pouze to, zda se skutečně jednalo o opožděné odvolání a zda byl žalobce zkrácen na svých právech neprovedením odvolacího přezkumu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 8 As 51/2006 - 112, ze dne 27. 11. 2008, č. j. 2 As 53/2007 - 111, a ze dne 5. 12. 2003, č. j. 5 A 14/2002 - 35, publ. pod č. 287/2004 Sb. NSS, všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Podle této judikatury naopak správní soudy nejsou oprávněny v takové situaci zkoumat zákonnost správního rozhodnutí prvního stupně, o němž se má za to, že, pokud se neprokáže v soudním řízení ohledně opožděnosti odvolání opak, je v právní moci, netvoří s rozhodnutím odvolacího orgánu, jímž bylo odvolání proti tomuto rozhodnutí prvního stupně zamítnuto pro opožděnost, jeden celek a nemůže být tedy soudním přezkumem rozhodnutí o zamítnutí odvolání pro opožděnost jakkoli dotčeno.

[12] Závěry výše citované judikatury se *mutatis mutandis* uplatní i v nyní posuzovaném případě, neboť i písemné námitky dle § 88 zákona č. 582/1991 Sb. jsou řádným opravným prostředkem ve správním řízení proti rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení ve věcech důchodového pojištění, který je třeba v souladu se zásadou subsidiarity soudního přezkumu správních rozhodnutí [§ 5 a § 68 písm. a) s. ř. s.] řádně a včas vyčerpat před případným podáním žaloby ve správním soudnictví (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2017, č. j. 6 Ads 204/2016 – 38) a na tomto závěru nic nemění ani to, že námitky nemají na rozdíl od odvolání devolutivní účinek a rozhoduje tedy o nich shodný správní orgán, který vydal i rozhodnutí v prvním stupni. Z uvedeného tedy vyplývá, že se krajský soud měl zabývat výlučně otázkou, zda byly námitky stěžovatele podány opožděně, či nikoliv, pokud by ovšem vůbec uplatněné žalobní body k této otázce směřovaly.

[13] V každém případě krajský soud neshledal v závěru žalované o opožděnosti podaných námitek žádné pochybení a ani ze správního spisu nevyplývá, že by otázka

dodržení zákonné lhůty pro podání námitek byla žalovanou nesprávně posouzena. Rozhodnutí žalované ze dne 12. 2. 2015, č. j. X, bylo stěžovateli doručeno dne 18. 2. 2015. Třicetidenní lhůta pro podání námitek podle § 88 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. tedy skončila uplynutím dne 20. 3. 2015. Námitky stěžovatel předal držiteli poštovní licence až dne 23. 3. 2015, tedy po uplynutí zákonné třicetidenní lhůty, přičemž námitky byly žalované doručeny dne 26. 3. 2015. Současně je třeba podotknout, že námitkami napadené rozhodnutí žalované obsahovalo řádné poučení o podání opravného prostředku.

[14] Žalobní i kasační námitky stěžovatele se ovšem v daném ohledu zcela míjejí s uvedenou podstatou věci, přičemž kasační námitky směřují do té části odůvodnění rozsudku krajského soudu, kterou tento rozsudek vůbec obsahovat neměl, neboť ve skutečnosti, že krajský soud v daném řízení prováděl dokazování posudky posudkových komisí MPSV a ve svém rozhodnutí tyto posudky hodnotil, lze shledat jeho pochybení, které však v daném případě nemělo vliv na zákonnost jeho rozhodnutí.

[15] Namítá-li tedy stěžovatel v kasační stížnosti, že Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Hradci Králové, jež vypracovala posudek ze dne 29. 4. 2016, byla nesprávně obsazena, nelze se touto námitkou meritorně zabývat, neboť pokud se žalovaná v žalobou napadeném rozhodnutí námitkami stěžovatele věcně nezabývala, neměl prostor k takovému přezkumu ani krajský soud. Pouze obecně Nejvyšší správní soud odkazuje na svou ustálenou judikaturu, dle níž zastoupení jednotlivých lékařských oborů nemá vliv na zákonnost posudku a samo o sobě ani nezpochybňuje jeho úplnost, přesvědčivost a správnost (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2015, č. j. 6 Ads 166/2014 – 30, ze dne 22. 6. 2016, č. j. 3 Ads 266/2015 – 48, či ze dne 8. 11. 2017, č. j. 4 Ads 142/2017 – 84).

[16] Pro úplnost Nejvyšší správní soud též dodává, že následným rozhodnutím žalované ze dne 8. 11. 2017, č. j. X, byl stěžovateli z důvodu dalšího zhoršení jeho zdravotního stavu zvýšen s účinností od 1. 11. 2016 invalidní důchod z invalidity druhého stupně na invaliditu třetího stupně.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Z výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 in fine s. ř. s. zamítl.

[18] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaná byla ve věci úspěšná, nicméně právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti vůči neúspěšnému stěžovateli jí nenáleží z důvodů uvedených v § 60 odst. 2 s. ř. s.

[19] Zástupkyní stěžovatele byla usnesením krajského soudu ze dne 10. 6. 2015, č. j. 29 Ad 6/2015 - 16, ustanovena JUDr. Vlasta Dohnalová, advokátka, přičemž toto zastoupení pokračovalo i v následném řízení o kasační stížnosti (§ 35 odst. 8, resp. od 15. 8. 2017 § 35 odst. 9 poslední věta s. ř. s.). Náklady spojené se zastoupením, tj. hotové výdaje advokáta a odměnu za zastupování, hradí v takovém případě stát. Ustanovené zástupkyni stěžovatele Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti) ve výši 1000 Kč podle § 11 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 9 odst. 2 a § 7 bodem 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů

pokračování

za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v účinném znění, a paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, a dále částku odpovídající DPH ve výši 21 %, celkem tedy 1573 Kč. Nejvyšší správní soud přitom nevyhověl návrhu ustanovené advokátky obsaženému v jejím podání ze dne 29. 7. 2016 na zvýšení její odměny o 50 % dle § 12 odst. 1 advokátního tarifu, neboť nepovažuje provedený úkon, tedy podání kasační stížnosti v této věci, za mimořádně obtížný či časově náročný, a to již z toho důvodu, že podstatou této věci byla poměrně jednoduchá otázka zákonnosti rozhodnutí žalované o odmítnutí námitek stěžovatele pro jejich opožděnost, přičemž navíc, jak již bylo konstatováno, kasační námitka uplatněná jménem stěžovatele jí ustanovenou advokátkou, se s touto podstatou věci zcela míjela.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 8. března 2018

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu